

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 4C/94/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613201913
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Calko
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2016:8613201913.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, samosudca JUDr. Michal CALKO, v právnej veci žalobcu CD Consulting s. r. o., IČO: 264 29 705, Politických väzňov 1272/21, Nové Mesto, 110 00 Praha 1, Česká republika (pôvodná adresa: Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, Praha 3, Česká republika), právne zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36 864 421, Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, proti žalovanej Q. I., nar. XX.X.XXXX, bytom M. XXX/XX, XXX XX X., na neznámej adrese, zastúpená ustanoveným opatrovníkom H. O., nar. X.X.XXXX, ul. C. XXX/XX, XXX XX X., o zaplatenie 214,77 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a**.

Účastníkom náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa (ďalej len žalobca) upravenou žalobou - návrhom na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu domáhal sa, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie: a) zmenkovej sumy vo výške 214,77 Eur, b) zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne: zo sumy 464,39 Eur od 21.5.2010 do 2.1.2012 čo predstavuje sumu 687,31 Eur, zo sumy 409,95 Eur od 3.1.2012 do 13.2.2012 čo predstavuje sumu 43,05 Eur, zo sumy 366,80 Eur od 14.2.2012 do 22.2.2012 čo predstavuje sumu 8,25 Eur, zo sumy 312,36 Eur od 23.2.2012 do 28.3.2012 čo predstavuje sumu 27,33 Eur, zo sumy 269,21 Eur od 29.3.2012 do 3.5.2012 čo predstavuje sumu 24,23 Eur zo sumy 214,77 Eur od 4.5.2012 do zaplatenia, c) 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy: zo sumy 464,39 Eur od 4.8.2010 do 2.1.2012 čo predstavuje sumu 39,58 Eur, zo sumy 409,95 Eur od 3.1.2012 do 13.2.2012 čo predstavuje sumu 2,83 Eur, zo sumy 366,80 Eur od 14.2.2012 do 22.2.2012 čo predstavuje sumu 0,54 Eur, zo sumy 312,36 Eur od 23.2.2012 do 28.3.2012 čo predstavuje sumu 1,80 Eur, zo sumy 269,21 Eur od 29.3.2012 do 3.5.2012 čo predstavuje sumu 1,59 Eur, zo sumy 214,79 Eur od 4.5.2012 do zaplatenia, d) zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 1,55 Eur, e) náhradu trov konania v časti trov právneho zastúpenia vo výške 58,34 Eur s DPH na účet právneho zástupcu a v časti zaplateného súdneho poplatku.

Žalobu ďalej odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 25.09.2009 na zmenkovú sumu 464,39 Eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 21.05.2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“.

-2-

4C/94/2013

Zmenka bola vystavená dňa 25.09.2009 (dátum vystavenia) na sumu 464,39 Eur, pričom do jej textu bol poňatý záväzok žalovaného zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa

zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 21.5.2010. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil 249,62 eur, pričom na zmenkovú sumu uhradil 249,62 eur a na úroky uhradil 0,00 eur. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou. Žalobca žiadal, aby súd podľa čl. 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 vydal rozsudok, ktorým uloží žalovanému do 3 dní uhradiť žalovanú zmenkovú istinu s príslušenstvom. Nežiadal nariadiť pojednávanie a k žalobe pripojil listinné dôkazy, a to výpis z obchodného registra a originál zmenky vystavenej žalovaným zo dňa 25.9.2009 na zmenkovú sumu 464,39 Eur.

Súd mal za to, že v danom prípade sú splnené podmienky pre použitie spomínaného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu.

Podľa čl. 2 ods. 1 citovaného nariadenia, sa totiž toto nariadenie uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2.000 Eur bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné ani správne veci, ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci.

Podľa čl. 3 ods. 1 citovaného nariadenia, na účely tohto nariadenia je cezhraničným sporom taký spor, v ktorom má aspoň jedna zo strán bydlisko alebo obvyklý pobyt v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu alebo tribunálu konajúceho vo veci.

Podľa čl. 5 ods. 1 citovaného nariadenia, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiada niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Podľa čl. 5 ods. 2 citovaného nariadenia, po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I. vzorového tlačiva C na odpoveď ako je uvedené v prílohe III.

Kópia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky.

Podľa čl. 5 ods. 3 citovaného nariadenia, odporca odpovie do 30 dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a tlačiva na odpoveď tak, že vyplní časť II. vzorového tlačiva C na odpoveď, pričom v prípade potreby poskytne všetky príslušné podporné dokumenty a zašle ho späť súdu alebo tribunálu alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď.

Podľa čl. 5 ods. 4 citovaného nariadenia, do 14 dní od doručenia odpovede odporcu súd alebo tribunál odošle navrhovateľovi kópiu odpovede spolu s príslušnými podpornými dokumentmi.

Podľa čl. 7 ods. 1 citovaného nariadenia, do 30 dní od doručenia odpovede odporcu alebo navrhovateľa v lehotách ustanovených v čl. 5 ods. 3 alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok alebo: a)

-3-

4C/94/2013

v rámci stanovenej lehoty, ktorá nesmie presiahnuť 30 dní si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti týkajúce sa pohľadávky; b) vykoná dôkazy v súlade s čl. 9 alebo c) predvolá strany na pojednávanie, ktoré sa uskutoční do 30 dní od predvolania.

Podľa čl. 7 ods. 2 citovaného nariadenia, súd alebo tribunál vydá rozsudok buď do 30 dní od uskutočnenia ústneho pojednávania alebo po doručení všetkých potrebných informácií na vydanie rozsudku. Rozsudok sa doručí stranám v súlade s čl. 13.

Podľa čl. 7 ods. 3 citovaného nariadenia, ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ustanovenej v čl. 5 ods. 3 alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo proti pohľadávke.

V predmetnej žalovanej veci súd v súlade s článkom 5 odsek 2 nariadenia č. 861/2007, vyplnil časť I. vzorového tlačiva C a zaslal ho žalovanej spolu s kópiou tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky. Žalovanej bolo tlačivo spolu s prílohami doručené 19.11.2013. Žalovaná sa k doručenému návrhu na tlačive nevyjadrila. Žalovaná nebola na pojednávaní prítomná, preto tejto uznesením zo dňa 6.4.2016 sp.zn. 4C/94/2013-130 bol ustanovený opatrovník Roman Kaliaš u ktorého doručenie riadne vykázané dňa 12.4.2016, tento nedostavil sa na pojednávanie, pojednávanie nežiadal odročiť ani sa k návrhu nevyjadril. Z obsahu spisu vyplýva, že táto podpísala aj zmluvu aj zmenku v predložennom formulári.

Žalobca sa pojednávanie napriek riadnemu a včas doručenému predvolaniu nedostavil a svoju neúčast' elektronicky ospravedlnil pre kolíziu termínov, súhlasil však s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Zároveň si však dal podmienku, že v prípade, ak žalovaný nebude súhlasiť so žalobou, žiadal pojednávanie odročiť. Takéto podmieňovanie súhlasu s pojednávaním je pre súd zarážajúce, nemajúce žiadne právne opodstatnenie. Účastník má právo sa rozhodnúť, či sa pojednávania zúčastní, a ak nie, má možnosť požiadať o odročenie pojednávania, a aj to len pri splnení procesných podmienok podľa § 119 O.s.p. V takom prípade kolíziu termínov by musel konkretizovať spisové značky kolidujúceho pojednávania a uviesť dátum, kedy sa o tejto kolízii dozvedel. V danom prípade však žalobca tieto podmienky nesplnil. Súd je toho názoru, že aj v prípade účasti žalovaného na pojednávaní a jeho nesúhlasu so žalobou by nebol dôvod pre odročenie pojednávania. Žalobca zároveň vytkol súdu údajne nesprávny procesný postup, keď vo veci bolo nariadené pojednávanie. Je však výlučne na súde, aby posúdil potrebu nariadenia pojednávania, a to súd považoval za potrebné v súvislosti s posudzovaním vyplňovacieho práva na zmenku, ako neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskom právnom vzťahu, ktorý nepochybne vznikol medzi pôvodným veriteľom obchodnou spoločnosťou POHOTOVOST', s.r.o. a žalovaným a tiež v súvislosti s posudzovaním charakteru príslušného spotrebiteľského úveru. V danom prípade však žalobca tieto podmienky nesplnil. Súd je toho názoru, že aj v prípade účasti žalovaného na pojednávaní a jeho nesúhlasu so žalobou by nebol dôvod pre odročenie pojednávania. Žalobca zároveň vytkol súdu údajne nesprávny procesný postup, keď vo veci bolo nariadené pojednávanie.

Súd vo veci prihliadol na obsah spisu, listinné dôkazy a zistil tento skutkový stav:

Dňa 25.9.2009 bola uzavretá písomná úverová zmluva č. 805600065, ktorou veriteľ - POHOTOVOST', s.r.o. poskytol úver vo výške 350,00 Eur žalovanému ako fyzickej osobe. Žalovaný sa zaviazal úver splatiť vo výške 696,00 Eur v 12 mesačných splátkach po 58,00 Eur počnúc dňom 16.10.2009. V zmluve nie je uvedený úrok, je uvedený len poplatok vo výške 346,00 Eur, ktorý nie je konkretizovaný a v zmluve nie je uvedená ani RPMN, ani priemerná hodnota RPMN. V zmluve je ďalej uvedené, že finančné prostriedky sú poskytnuté na účel povolenia.

Žalovaný dňa 25.9.2009 vystavil vlastnú zmenku (číslo zmluvy: 805600065), obsahom ktorej je jeho záväzok zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti POHOTOVOST', s.r.o.,

-4-

4C/94/2013

IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava sumu 464,39 eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 21.5.2010. Predmetná zmenka bola žalovaným vystavená ako vistazmenka a bola opatrená doložkami „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, pričom za miesto platenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Z rubovej strany zmenky vyplýva, že spoločnosť POHOTOVOST', s.r.o. indosovala zmenku na rad žalobcu. Listina má znaky vzorového tlačiva, do ktorého boli rukou vpísané údaje: dátum a miesto vystavenia, identifikačné údaje vystaviteľa, jeho podpis. Zmenková suma vyjadrená číslom aj slovami a dátum začiatku úročenia zmenkového úroku sú v listine uvedené odlišným strojovým písmom ako zvyšok vzorového tlačiva.

Súdu je z jeho činnosti známe, že k vyplneniu zmenky došlo na základe Všeobecne úverových podmienok pôvodného veriteľa, ktoré obsahujú dohodu o vyplnení zmenky. V nich sa uvádza nasledovné: „na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúcej z úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystaviteľ vystavil dve zmenky, v ktorých nie sú vyplnené

zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavených zmeniek zviazaný ako zmenkový ručiteľ. Remitent má právo uplatniť si celý svoj peňažný nárok vyplnením ktorejkoľvek zmenky. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na prvej zo zmeniek remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane dlh splatný okamžite, t. j. keď dlžník neuhradí včas 4 po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia prvej zo zmeniek. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na prvej zo zmeniek remitent tak, že ním bude deň, keď v zmysle bodu 4 týchto podmienok sa stal splatný celý dlh.“

Predmetom konania je spor zo zmenky. Súd preto predovšetkým skúmal, či zmenka spĺňa náležitosti v zmysle zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch (ďalej len „ZŠZ“) a dospel k záveru, že zmenka spĺňa formálne náležitosti § 75 citovaného zákona.

Podľa § 75 cit. zákona, vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina písaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Označenie zmenka je pojaté do vlastného textu listiny a je vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina písaná; nachádza sa v nej bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu, je v nej uvedený údaj zročnosti ako aj údaj miesta, kde sa má platiť, tiež meno toho na rad koho sa má platiť, obsahuje dátum a miesto vystavenia zmenky a podpis vystaviteľa. Z rubovej strany zmenky vyplýva, že žalobca nadobudol zmenku indosamentom od pôvodného veriteľa, na rad ktorého bola zmenka vystavená.

Súd preskúmal predloženú zmenku a zistil, že spĺňa formálne náležitosti platnej zmenky, no aj napriek tejto skutočnosti podrobil súd súdnej kontrole aj dohodu o vyplňovacom práve zmenky vyplývajúcej zo Všeobecných úverových podmienok remitenta. Ako už bolo konštatované, pri uzatváraní príslušnej úverovej zmluvy a v súvislosti s ňou aj vystavenie zmenky ide o spotrebiteľský právny vzťah, a preto je potrebné aplikovať aj normy na ochranu práv spotrebiteľov.

V predmetnom právnom vzťahu žalovaný vystupuje ako občan spotrebiteľ.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy,
-5- 4C/94/2013

spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa

(ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Úverovú zmluvu, na zabezpečenie ktorej bola vystavená predmetná zmenka je potrebné posúdiť podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade od 1.8.2008 do 30.11.2009).

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 4 ods. 2 citovaného zákona a medzi nimi pod písm. g/ je konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, pod písm.

h/ ročná úroková sadzba; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu a pod písm. j/ ročná percentuálna miera nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

-6-

4C/94/2013

Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona, pri nesplnení podmienok podľa ods. 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
b/ dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ods. 2 písm. a/, b/, d/ až j/, k/ a l/, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Súd zastáva názor, že spotrebiteľovi sa musí poskytnúť ochrana pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami aj v prípade, ak sa uplatňuje právo zo zmenky. Stále je totiž potrebné aplikovať čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS a chrániť spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Vychádzajúc z tohto princípu preto pri kolízii zmenkového práva so spotrebiteľskými právami žalovaného musí mať prednosť ochrana práv spotrebiteľa.

Dohodu o vyplňovanom práve zmenky súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 25 ods. 1,2,5 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len z.č. 129/2010 Z.z.), právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú

a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver. Na zabezpečenie nárokov veriteľa zo spotrebiteľského úveru zmenkou alebo šekom sa do 31. decembra 2010 vzťahujú ustanovenia doterajších predpisov.

Podľa čl. XII. Z.č. 129/2010 Z.z, čl. I ustanovenie § 17 ods. 3 (v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru nemožno splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom), nadobúda účinnosť 1. januára 2011.

Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere totiž nemá obligatórne náležitosti, ktoré sú uvedené v § 4 ods. 2 písm. g/, h/, i/, j/ zákona č. 258/2001 Z. z., čo spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, a teda spotrebiteľ má vrátiť len sumu poskytnutého úveru. Zmenka však túto skutočnosť nezohľadňuje a dokonca umožňuje aj vymáhať zmenkový úrok 0,25 % denne, čo je ročne 91,25 %. Nepochybne takýto zmenkový úrok je v rozpore so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje jeho neplatnosť (§ 39 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Počas konania žalobca podaním označeným ako čiastočné späťvzatie žalobného návrhu zobral žalobný návrh čiastočné späť v rozsahu zmenového úroku vo výške 0,19 % denne v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne, čím žalobca uplatnil v konaní iba zmenkový úrok vo výške 0,06 % denne čo súd procesným uznesením pripustil. Dohoda o vyplňovanom práve zmenky bola uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, teda formulári, ktorý spracoval právny predchodca žalobcu a žalovaný nemal možnosť ich ovplyvniť. Nepochybne teda táto podmienka nebola individuálne dojednaná a nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa práve pre nezohľadnenie práv spotrebiteľa a umožnenie vymáhať plnenia, ktoré sú v rozpore so zákonom (či už pre spomínanú neplatnosť dohody o zmenkovom úroku, počas konania späťvzatie v časti, alebo pre dôsledok chýbajúcich obligatórnych náležitostí zmluvy). Uvedená zmluvná podmienka je teda neplatná s poukazom na § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Ak je neplatná dohoda o vyplňacom práve blankozmenky, neplatná je aj samotná zmenka. Tento záver možno prijať aj vzhľadom na právny záver vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu SR 4Obo 161/2007 zo dňa 6.5.2008. Najvyšší súd v danom prípade mal za to, že z neplatnej úverovej zmluvy nemohlo žalobcovi vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky a

-7-

4C/94/2013

neplatnosť úverovej zmluvy vyvodil z nerovnosti podmienok účastníkov zmluvy v dôsledku neprimerane vysokého poplatku za spracovanie a vedenie úveru, v dôsledku čoho považoval zmluvu za priečiacu sa dobrým mravom a zásadám poctivého obchodného styku.

V súvislosti s rozhodnutím v tejto veci je možné poukázať aj na rozhodnutie ESD sp. zn. C 419/2011 zo dňa 14.3.2013 (Česká sporiteľňa proti Geraldovi Feichterovi). V tomto konaní napriek tomu, že taktiež boli uplatnené práva zo zmenky súd skúmal postavenie žalovaného ako spotrebiteľa. Dôležitý je aj list Európskej komisie z 25.4.2013 pod č. 2012/4165 adresovaný Slovenskej republike s upozornením na nedodržiavanie spotrebiteľského práva EÚ a výslovne v liste sa spomína v tejto súvislosti obchodná spoločnosť Pohotovosť. Poukazuje sa na jej praktiky, ktorými sa vymáhajú nezákonné pohľadávky založené na nekalých podmienkach a konkrétne sú spomenuté aj blankozmenky.

Dohodu o vyplňacom práve blankozmenky a tým aj samotnú zmenku možno považovať za neplatnú aj pre obchádzanie zákona (§ 39 OZ). O obchádzanie zákona ide, ak právny úkon síce neodporuje výslovnému zneniu zákona, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby zákon dodržaný nebol. V danom prípade vystavením zmenky sa právny predchodca žalobcu snažil vyhnúť posudzovaniu platnosti úverovej zmluvy a aplikácii zákona o spotrebiteľských úveroch dôsledkom čoho je, že žalovaný by veriteľovi mal vrátiť len sumu poskytnutého úveru pre nedodržanie obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Takýto postup žalobcu nemôže požívať právnu ochranu (§ 3 ods. 1 OZ) a keďže žalobca si uplatnil právo výslovne zo zmenky a tú súd považoval za neplatnú, jeho žalobu zamietol.

Ako ďalší dôvod zamietnutia žaloby súd uvádza, že k vystaveniu zmenky došlo navyše aj v rozpore so zákonom, konkrétne § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z. Podľa citovaného ustanovenia v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje plniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške

aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplatenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práva zo zmenky.

Vyššie citované ustanovenie platí od 1.1.2008, teda platilo aj v čase vystavenia tejto zmenky. Podľa neho pri zabezpečovacej zmenke (čo je aj tento prípad) zmenková suma v čase vyplnenia zmenky nesmie presiahnuť aktuálnu výšku nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého úveru.

V danom prípade žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 350,00 Eur, z čoho 30 % je 105,00 eur. Zmenka by mohla byť vystavená len na sumu 105,00 eur, vystavená však bola na 464,39 eur. Zmenka je preto v rozpore so zákonom, a preto s poukazom na § 39 OZ je absolútne neplatným právnym úkonom.

Súd prvej inštancie doplňuje, že v zmysle článku 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007 môže vytýčiť pojednávanie aj v prípade, ak o to žiadny účastník nepožiada, ak to považuje za vhodné. Je to právo súdu postupovať tak v zmysle citovaného nariadenia a žiaden z účastníkov nemôže toto právo súdu obmedziť tým, že nežiada pojednávanie vytýčiť. V zmysle článku 9 ods. 1 predmetného nariadenia, súd určuje určí spôsob a rozsah vykonávania dôkazov potrebných na rozhodnutie podľa pravidiel, ktoré sa vzťahujú na prípustnosť dôkazov, je len na ňom, aký spôsob, rozsah a postup pri dokazovaní zvolí. Podľa článku 9 ods. 2 uvedeného nariadenia súd alebo tribunál si môže vyžiadať znalecký posudok alebo ústne svedecké výpovede, iba

-8-

4C/94/2013

ak je to nevyhnutné na vydanie rozsudku. Súd potreboval objasniť spotrebiteľský vzťah, ktorý súvisí s nárokom žalobcu, za týmto účelom pojednávanie nariadil, žalobcu s tým oboznámil a umožnil žalobcovi aj žalovanej strane vyjadriť sa k všetkému, čo súd považoval za potrebné oboznámiť a vykonať v rámci dokazovania. Umožňovalo mu to jednak nariadenie 861/2007 ako aj O.s.p., subsidiárne použiteľný vo svojich ustanoveniach §§ 120 a nasl. Okrem toho ďalej poukazuje, že v zmysle § 120 ods. 1 tretej vety O.s.p., súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. V tejto prejednávanej veci bol takýto postup súdu nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci. V tomto prípade je potrebné upozorniť žalobcu, že Občiansky súdny poriadok je subsidiárne použiteľný pre nariadenie 861/2007. Preto je postup súdu v zmysle § 120 ods. 1 tretej vety O.s.p. oprávnený.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca bol neúspešný a úspešnému žalovanému žiadne preukázateľné trovy konania nevznikli, preto im súd trovy konania nepriznal. Žalovaná nebola prítomná na pojednávaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku, prostredníctvom Okresného súdu Svidník, Sovietskych hrdinov 200/35, 089 01 Svidník na Krajský súd Prešov a to písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,

c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

-9-

4C/94/2013

f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,

h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,

i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,

j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie,

oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.